

УДК 631.559: 633.34

Гадзовський Г. Л., здобувач

Новицька Н. В., кандидат с.-г. наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: novitska@rambler.ru

ВПЛИВ ПІДЖИВЛЕННЯ НА СИМБІОТИЧНУ АКТИВНІСТЬ СОЇ

Як відомо, найкращий спосіб забезпечення сільськогосподарських культур мікроелементами – позакореневе підживлення, шляхом обприскування протягом вегетації у критичні фази розвитку культури, а саме: 3–5 листків, бутонізації та наливу нижніх бобів. Саме таким шляхом ми можемо забезпечити потребу культур у мікроелементах на 100 %. Найважливіші мікроелементи для сої – бор, молібден, кобальт. Бор необхідний рослинам упродовж усієї вегетації. За його нестачі особливо страждають точки росту молодих органів рослин, погіршується надходження азоту, порушується процес зав'язування і досягання насіння. Молібден сприяє росту коренів, пришвидшує розвиток і стимулює діяльність бульбочкових бактерій. Він локалізується в молодих органах рослин, а в кінці вегетації переважно зосереджується у насінні. Соя досить чутлива до внесення молібденових добрив – приріст урожайності зерна становить 2-3 ц/га.

Мета досліджень передбачала вивчення впливу інокуляції насіння та підживлення посівів сої на симбіотичну активність культури. Вдослідженнях вивчали вплив інокуляції насіння бактеріальним препаратом на торф'яній основі ХайСтік® та позакореневого підживлення мікродобривом «^{VA}РОСТОК»® Молібден (0,5 л/га) і комплексним мікродобривом «^{VA}РОСТОК»® Бобові (3 л/га) на приріст, розвиток та формування врожайності ранньостиглого сорту сої Хорол (оригіатор сорту: ТОВ «Науково-дослідний інститут сої», Полтавська обл., м. Глобіно).

Полюві дослідження проводили в 2017 році на полях СТОВ «Васюти» Ковельського району Волинської області.

Результати проведених досліджень засвідчили, що основні показники активності симбіотичної азотфіксації досягали максимуму в період їх найбільшої фізіологічної активності – початок наливу бобів. До цього періоду відбувалося активне формування бульбочок та наростання їхньої маси в усіх досліджуваних сортів, після чого маса почала повільно зменшуватись до повної стиглості рослин.

Серед досліджених нами варіантів обробки насіння сої менша кількість бульбочок формувалася на кореневій системі рослин за обробки насіння добривом «^{VA}РОСТОК»® Молібден – 17,530,1 шт/рослину за вегетацію культури. Слід відмітити, що посушливі погодні умови 2017 року не сприяли значному утворенню бульбочок на коренях сої і на варіанті досліду з інокуляцією насіння без додаткового підживлення посівів кількість бульбочок за вегетацію не перевищувала 52,554,2 шт/рослину.

В результаті проведених досліджень встановлено, що обробка насіння мікродобривами «^{VA}РОСТОК»® Молібден та «^{VA}РОСТОК»® Бобові сумісно з інокуляцією і без додаткового підживлення посівів підвищувала кількість бульбочок впродовж вегетації культури на 6-10 %. Позакореневе внесення мікродобрив «^{VA}РОСТОК»® Молібден та «^{VA}РОСТОК»® Бобові сприяло зростанню кількості бульбочок культури на 10-17 %.

УДК 631.8:632.111.5: 633.854.79

Гарбар Л. А., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри рослинництва

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: garbarl@ukr.net

ВПЛИВ УМОВ ЖИВЛЕННЯ НА ПЕРЕЗИМІВЛЮ РІПАКУ ОЗИМОГО

Біологічна основа врожаю ріпаку озимого закладається восени і залежить насамперед від підготовки ґрунту до посіву, забезпечення поживними речовинами, від строків та способів сівби, норми висіву та погодних умов. У спеціальній та довідковій літературі наведені досить суперечливі дані про систему удобрення, строки та способи сівби та інші елементи технології вирощування, у виробництві це ж спричиняє недобір урожаю, а в кінцевому результаті – зниження ріпаківництва, як галузі взагалі.

Ріпак озимий для свого розвитку потребує значної кількості поживних речовин. Тому в

оптимізації мінерального живлення криється величезний невикористаний резерв підвищення продуктивності ріпаку та ефективності господарювання. Дефіцит елементів живлення призводить до уповільнення росту, недостатнього накопичення необхідних для перезимівлі пластичних речовин (вуглеводів). Невиконання будь-якого елементу технології призводить до погіршення зимостійкості рослин і збільшує ризик їх вимерзання взимку. Успіх перезимівлі залежить не тільки від сприятливих погодних умов, але й від стану посівів у осінній період, тобто розвитку рослин. Важливим є формуван-